

KIS VASÁRNAPI ÚJSÁG.

KÉPES HETILAP

AZ IFJUSÁG SZÁMÁRA.

Második évfolyam.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁR: egész évre 6 frt., félévre 3 frt.

Egy este Horkay bácsinál.

Igaz történet.

Tóth Józseftől.

I.

Ki nem ismeri ezt a nevet? Ki az, a ki nem tudja, hogy a jó „Horkay bácsi“ volt az, ki édes hazája után legforróbban szeretete a magyar ifjúságot? Ezért élt, ezért dolgozott. Minden gyermeknek pártfogója, barátja volt, és úgy szerette, mint ha tulajdon édes atyja lett volna a jó ember. Hanem ő megelégedett azzal, hogy „bácsi“-nak szólítsák kedvencei.

S országSZerte, édes szülötte földünk minden vidékén így szólították, így ismerték.

Ha magát nem is sokan, de ismerték kedves művecskéit, melyekbe le voltak rakva szeretetben, szelid jóságban gazdag lelkének, becsületességének hasznos tanácsai, azok a szép arany-igazságok, melyek az „igaz élet“-et taníták megismerni. Gondos pásztora volt ő az ifjúságnak, s versekékiben széthinté az egész országban a jó erkölcs magvait, melyek idővel minden ifju olvasója, minden „kis barátja s barátjánője“ keblében áldást hozó nemes gyümölcsöket fognak teremni.

Szegény jó öreg bajtárs!

Most már künn nyugszik a temetőben, egy csöndes sírdomb alatt. Szerető nemes szíve többé nem dobog . . .

Örök búcsút vett azoktól, kiket oly nagyon szeretett!

Ki hitte volna, hogy a szépben és jóban gazdag élet oly hamar megsemmisüljön?! Senki, senki!

Még alig pár hónapja annak, hogy meglátogattam. Ott lakott a háromdob-utczaí árva-házban, a budapesti Terézvárosban. Ő volt itt az árva gyermekek atyja, szelid-lelkű, szerető apja, tapasztalt gyöngéd tanítója és pártfogója. Egy tágas, egyszerűen, de mégis elég kényelemmel lutorozott szobája volt, két utczára nyíló ablakkal, s egy kisebb előszobája, melyen keresztül lehetett bejutni hozzá.

Szép, derült, napfényes délután mentem el Horkay bácsihoz. Ez volt első találkozásunk, akkor ismertük meg egymást személyesen. Addig csak név és munka után ismertük egymást, — de az ilyen ismeretség sokszor tartósabb, becsesebb, mert itt a tettek és nem a pusztá szavak után indulunk.

Pedig az embert tetteiből kell megis-

merni, nem szavaiból, miket igen könnyű elmondani.

Horkay bácsi éppen a két ablak közt elhelyezett kanapén feküdt, egy párnára hajtva fejét s egy könyvből olvasgatva. Még hozzá szivarozott, és egymaga meglehetős nagy füstöt csinált a szobában. Midőn beléptem, hirtelen fölemelkedett és nyájas mosolylyal jött elé. Midőn pedig megneveztem magamat, hogy ki vagyok: akkor a jó öreg nem elégedett meg a kézszorítással, hanem mindakét karjával megölelt — mint valami régi jó ismerőst, hosszú idő óta nem látott barátot, — lenyomott egy székre, a számba dugott egy szivart, (szerencsére éppen a keze ügyébe esett, mert ott ékeskedett a könyvekkel és írássokkal elborított asztalon egy csomó „négykrajczáros“ cziparó, mint azt Horkay bácsi mondani szokta) és aztán a kalapomat elvette és szétnézett, hová dughatná el, hogy meg ne találjam?

— Sohse keresgesse azt a rejtekhelyet, Horkay bácsi! — mondtam, — mert én olyan természetű ember vagyok, hogy, ha épenséggel bucsút akarok venni a kapufélfától, hát kalap nélkül is elmegyek, ha pedig jól találok magamat valahol: nehéz tőlem megválni, mint a régi, használatból kiment postabélyegektől. Mivel pedig bizonyosan tudom, hogy itt jól találok magamat, hát Isten neki, fakereszt! nem megyek el egész estig.

— No, az ilyen beszédet már szeretem, kedves öcsém uram (már csak így szólítom — mint bácsi — ha megengedi) — válaszolá a kadenciás öreg ur. — Nem igen hallok ilyenféle nyílt beszédet ebben a nagy német-magyar fővárosban. Hanem, jaj! . . . bizony, bizony, nem adtam gyufát! . . . Tessék rágyújtani, kedves uram-öcsém! Ócska szivar, az igaz, vagyis nem annyira ócska, mint „olesócska“ — hanem hát jól ég, szikrázik, nem úgy, mint az a rossz vers, a mit néha írok.

(Folyt. köv.)

Búcsú.

Egyik kezemmel végső búcsút intek,
A másikban vándorbotom vagyon.

Az óra int. A boldog gyermekévek
Kedves tanyáját immár elhagyom.
Miként a kis patak a mély folyamba,
Én is a nagyvilágba sietek . . .
A való hí, követnem kell hívását:
Ah, ifju álmak, Isten veletek!

A völgynek csermelye minél tovább lejt,
Hímes partja annál messzebb marad.
Egy zöld levél, vagy egy virágszirom csak,
Mit a futó hab magával ragad . . .
Mit én is elviszek szívembe zár a,
Az csak a ti fájó emléketek:
Az édes mult kiégett hamvas üszke . . .
Ah, ifju álmak. Isten veletek!

Nagyon, nagyon kedves volt e hely nekem,
Hisz egy világ, a szív világa volt:
De az álmak, ábrándok hazája
Tápot csupán szívemnek adhatt . . .
Pedig, pedig én nem csupán szívemnek,
De lelkemnek is tápot keresek,
Ábránd helyett valót kell már ölelnem.
Ah, ifju álmak, Isten veletek!

Visszatekintek még egyszer felétek:
Látom vidám, mosolygó arcotok,
A mint a messze kéklő láthatárról
Még integetve felém mosolyog.
De a bűvös kép lassankint a távol
Ködével összefoly . . . tovább megyek . . .
A való hí, követnem kell hívását:
Álmok, ábrándok, Isten veletek!

Hlavathy Ödön.

A n y á r.

Mily derűlten mosolyog le
Ránk az ég,
S mily örömmel ünnepel a
Szép vidék!
Oh, Istenem! milyen boldog
Ez élet,
Vajha soha ne is érne
Ez véget.

Hívős erdő enyhe keblén,
Lomb alatt,
Zeng a madár bűvös-bájes
Dalokat,

Elhallgatom, hogy mit is zeng
A madár:
Azt zengi, hogy újra itt van
A szép nyár.

Királyi fényben ragyog a
Nap arcza,
Mintha csak az volna az Ur
Trónusa.
Nem borítja el a felhő
Sugarát,
Vagy ha el is, úgy még az is
Áldást ad.

Hej, barátim! szakaszszunk a
Keservvel,
A hasztalan bánkodással
Hagyjunk fel,
Hisz megverne mibennünket
Az Isten,
Ha még most is bú ülne a
Szívünkben.

Körösy László.

A három testvér.

Tündérmese.

Irta Mária Gyula.

Az égen a csillagok milliárdjai ragyogtak, fényekkel kékes-szürkére festvén az égboltot. Csendes és enyhe tavaszi est volt; a mezei prücsökök vígan czipeltek az utszéli füvek szálai között, a bokrok közül a csalogány átható hangja hallatszott, betöltvén a levegőt szívhez szóló énekével.

Minden lecsendesült, csak a gulyák és ménések csengettyüinek egyhangu kolompolása hallatszott még, s az ebeknek csaholása törte meg az oly ünnepélyes csendet; az esteli harangszó már régen elhangzott, s az emberek nyugalomra hajtották fejöket.

De mi zavarja meg e néma csendet? lovak dobogása hallatszik, s nemsokára három lovas tűnik fel az országuton, és a következő beszéd üti meg füleinket:

— Látjátok, testvéreim, — kezdé a lovagok egyike, — mi három szerető testvérek vagyunk, édes atyánk mindhármunknak boldogítására egy-egy nőt szemelt ki, a ki házi szentélyünk boldogságának nemtője legyen. Azonban a sors úgy hozta ma-

gával, hogy mindhárman ugyanegyvet választottunk ki magunknak; egy hármunké nem lehet, azért atyánk elküldött minket a nagyvilágba, azon meghagyással, hogy az, a ki közülünk legnagyobb kincset szerez saját munkássága által, azé lesz Sarolta, a mindhármunk által szeretett leány. Mi már rég járkalunk együtt a nagyvilágban, és még semmit sem találtunk olyat, a mit kincsnek lehetne nevezni. Én javasolnék valamit: nézzétek csak, itt előttünk egy keresztút fekszik, menjünk az egyik jobbra, a másik balra, a harmadik pedig menjen egyenesen. Egy év múlva itt e keresztutnál jövünk össze; most e fába három kést szúrunk, s a melyik egy év múlva rozsdás lesz, az közülünk vagy meghalt, vagy valami baj érte.

— Igazad van, kedves bátyám, — felelé a középső, — én részemről elfogadom indítványodat.

— Én pedig — mondá a legfiatalabbik, — ellent nem mondhatok.

Azután leszálltak lovaikról, mindegyik beszurta saját kését a tölgyfába, mely a keresztutnál állt, elbucsuztak egymástól és mindegyik a maga útjára ment s nemsokára elfedé őket a lovak lábai által fölvert por.

De hagyjuk a két fiatalabbat, hadd menjenek útjaikon, és menjünk inkább a legöregebb után.

A mint megy, mendegél hegyen-völgyön át, egyszerre csak roppant láрма üti meg füleit, mely hasonlított a böszült bika ordításához; ovakodva lépdelt előre, míg egyszerre csak egy völgy előtt állt, melyben furesa látványnak volt tanuja. Ugyanis két alak iszonyu verekedést vitt véghez, úgy látszék, hogy valamin összevesztek, mert az egyiknek egy köpeny, a másiknak egy ostor volt kezében. Józsi — mert így hívták a mi emberünket — lement azon völgybe és szétválasztotta a verekedőket.

— Mi bujt belétek, min veszekedtek?

A két küzdő lihegve nézte meg Józsit, s zavarba jöttek, nem tudván, hogy merre jött ide.

— Nohát min veszekedtek, mondjátok meg, talán segíthetek rajtatok, fogadjatok meg bírónak.

Ugy látszik, hogy a két küzdő elfogadá az indítványt, mert először dühösen néztek

egymásra, aztán pedig rendbe szedték magukat, mintha beszélni akarnának, de a fáradság ezt sokáig nem engedé; végre így szólt az egyik:

— Akárki fia vagy, tudd meg azt, hogy hazádtól nagyon messze jöttél; hogyan jöttél ide, mikor erre még a madár sem repül? Hanem halld csak, mi egy köpenyen és ostoron veszeksziünk, hogy kié legyen mindakettő, mert e köpenynek az a sajátsága van, hogy az, a ki beleburkolózik és ezen ostorral egyet csattant, az a hol csak akar lenni, egy pillanat alatt ott lesz.

— És hol vettétek ezen bűvös eszközöket?

— Nekünk ezeket egy vén bűvész adta megörzés végett, mert ezzel egy elátkozott várba lehet jutni, melyben egy gyönyörű nő is el van átkozva, és oda másképp nem lehet bejutni, csak e kettőnek segítségével, és mivel egyikünknel a köpeny, másikunknál az ostor van őrizetül, mindketten szeretnők mindakettőt birtokunkba ejteni, és már 40 év óta veszünk s még eddig nem birtuk egymástól elvenni a reánk bizottat.

— Oh balgák! Hisz azon könnyű segíteni, — mondá Józsi, — nézettek csak erre, látjátok azt a hegyet, szaladjatok mindketten oda, és a ki előbb itt lesz, azé leend mind az ostor, mind a köpönyeg.

— Igazán! — mondák mindaketten álmélkodva, — te böles vagy, hogy ilyet ki tudtál gondolni.

— Adjátok ide a köpenyt meg az ostort, majd én addig tartom, és a mikor a hármat kimondom, akkor kezdjétek meg a futást.

Azok odaadták zsákmányukat s várták a vezényszót.

Egy, kettő, három!

Ekkor elkezdtek szaladni mint a szél, hol az egyik, hol a másik volt elül, de egyik sem bírta állandóan megtartani elsőségét.

Józsi pedig ezalatt fogta a köpenyt, szépen beleburkolózék, kezébe fogta az ostort, aztán egyet csattantott vele, mialatt ezt mondá: — Hipp, hopp! az elátkozott várban legyek.

Ugyanazon pillanatban láthatatlan szellemek felragadták és a következő perczben már ott volt az elátkozott vár udvarán. Az

örök, kik a kaput őrizték, az ebek, az emberek mind kőből voltak. Józsi ez nem riasztotta vissza, hanem inkább megindult a termek felé; kinyitotta az első ajtót, egy szobaleány volt ott, ki úgy, a mint éppen az asztal lábait törölte, meg volt kövülve; a szoba butora szintén kőből volt. Benyitott a második szobába, ott meg ruhák voltak, a legszebb selyemből látszottak lenni, azonban ez is csak csalóka fény volt, mert az egész kővé volt változtatva; a harmadikban pénz volt, szintén kőből; a negyedikben képtár, az ötödikben fegyvertár, és úgy tovább ment egész tizenegy szobán, de midőn a tizenkettedikbe lépett, nagy-szerű látvány tárult szeméi elé.

A falak piros bársonnyal voltak behuzva, a butor a legfinomabb bársonyból; a divánon egy gyönyörű hölgy ült, lábai előtt szolganők ültek, kiknek szeméi mereven csüngtek urnőjükön; azonban, fájdalom, valamint minden, mi e várban volt, úgy ez is kőből volt. A diván előtt asztal állott, melyre egy serleg volt letéve, kékes folyadékkal telve; a serleg mellett kis levelke feküdt, melyen e szók voltak olvashatók:

„Idd ki! és boldog léssz.“

Józsi némi habozás után felkapta a serleget és annak tartalmát kiitta, s midőn a serleget szájától elvevé, csodálkozva nézett körül. A hölgy, ki még néhány pillanat előtt mereven, mint a márvány, feküdt a pamlagon, most szívélyesen így szólta meg őt:

— Isten hozott, édes lovagom és megmentőm! hogyan jöttél ide?

Józsi először bemutatá magát, azután pedig elmondá történetét, és azt is, hogy mikép jutott e várba; midőn beszédét elvégezte, a hölgy fölkel, megfogta Józsi kezét és így szólt:

— Lovag, te megmentettél engem, megmentettél egy országot, illő, hogy én is megjutalmazalak. Ime, itt van kezem, ha érzed magadban, hogy engem boldogítani tudnál, úgy maradj itt s uralkodjál ez ország fölött.

Józsi elfelejtett mindent, elfelejtette szülői házáat, Saroltát, a kiért elment a világba, hogy övé lehessen, letérdelt a hölgy elé és ezt rebegé:

— Oh, mivel érdemeltem ki ezt?

Másnap aztán olyan lakodalmat csaptak, hogy hetedhét országra szólt, a várban minden fölelevenedett, és Józsi, mint szabadítójukat fogadták s királyuknak ismerték el. Így éltek ők boldogan, midőn közelgett azon nap, melyen a három testvérnek a keresztutnál találkoznia kellett. Józsi elbueszott szép nejétől, ki őt csak oly föltétel alatt bocsátá el, hogy dolgai végezte után rögtön visszajöjjön, a mit ő meg is ígért, s a kitűzött napon fogta a köpenyt, beleburkolózék, az ostorral egyet csattantott s ezt mondá:

— Hipp, hopp! a keresztutnál a tölgyfa alatt legyenek.

És ugyanazon pillanatban ott volt a keresztutnál, melynél ma egy éve utoljára látta testvéreit; megnézte a tölgyfába szurt három kést, és azok még tiszták voltak, menttek minden rozsdától. Tehát el fognak jöni. Nem sokáig kellett várnia, mert az országut felől már közelgett a két testvér, gyors méneken.

Kevés idő múlva a három testvér ott ölekezék és csüngött egymás keblén, nem gyözvén a sok kérdésre felelni, melylyel egymást elhalmozták. Végre a viszontlátás öröme némileg csillapodott, s ekkor Józsi így szólt:

— Édes testvéreim! Ma egy éve fogadtást tettünk, hogy e helyen össze fogunk jöni, a mi meg is történt; hanem most mindegyikünk mutassa meg, hogy milyen kincsnek van birtokában. Ime, én egy köpenyt mutathatok elő és egy ostort, melynek azon tulajdonsága van, hogy ha valaki beleburkolózik s az ostorral egyet csattant, akkor ugyanazon pillanatban ott lehet, a hol akarja.

— Nekem pedig olyan távcsövem van, hogy a mit az ember látni akar, azt azon keresztül meglátja, — mondá a középső.

— Nekem pedig — kezdé a harmadik, — olyan almám van, hogy ha akármilyen súlyos beteg ránéz, az rögtön meggyógyul.

— Hanem igaz-e ez? — kérde Józsi, — próbáljuk meg; mutasd csak távcsövedet, meg akarom látni, hogy mit csinál Sarolta, — és a mint Józsi benézett, látta Saroltát félholtan feküdni az ágyon, körülötte pedig szülői sirtak. Oly megható volt e kép,

hogy Józsinak el kellett távolítani szemétől a csövet, és némán nyujtotta át testvéreinek, intvén neki, hogy nézzen bele. A középső is belenézett, azt is anyyira meghatotta a tünemény, hogy szeméből könnyek csordultak ki; éppen úgy a legfiatalabb is le lett verve a látvány által.

— Mit tegyünk most? — mondá a legfiatalabbik, — oh, ha nála lehetnék, hogy almámmal megmenthetném őt a haláltól.

Józsi pedig ezalatt kiterítette bűvös köpenyét, becsavarta magát és testvéreit, az ostorral egyet csattantott, és mondá: — Hipp, hopp! Saroltánál legyünk.

Ugyanazon pillanatban már ott voltak a szobában Sarolta ágya előtt, ki halványan mint a liliom, feküdt a nyoszolyában, körülötte szülői jajgattak, sirtak, s midőn észrevették a jövevényeket, nem tudtak hova lenni álmélkodásukban.

A legfiatalabbik gyorsan az ágyhoz szaladt, az almát a haldokló leány elé tartván, ki midőn meglátta azt, szemei fényesebbek, ajkai pirosabbak és a test mozgékonyabb lön, nemsokára pedig elkezdett beszélni. A szülők örömeiben sirva borultak leányuk nyakába, azután pedig hálásan szoritották meg a megmentők kezeit.

Sarolta másnap már fent járt, ép egészségben, mintha soha semmi baja sem lett volna, olyan fürge volt. A szülők most nem tudták, hogy melyiket boldogítsák leányukkal, mivel a középső és a fiatalabbik sehogy sem tudott megegyezni. Józsi persze mindjárt lemondott Saroltáról, mert neki már volt neje, azért ki is jelentette, hogy ő nemsokára vissza fog menni és ott fog boldogan élni.

Azonban a két fiatalabbik nem tudott megegyezni sehogy sem, az egyik is akarta Saroltát, a másik is, az öregebbik azt hozta fel bizonyítékul, hogy ha öneki nem lett volna távcsöve, nem látták volna meg betegségét, — a legfiatalabb pedig azt mondotta, hogy ha öneki nem lett volna az a bűvös almája, Sarolta nem gyógyult volna fel soha. Végre Józsi véget akarván vetni a dolognak, azt a tanácsot adta, hogy menjenek egy síkra, és a ki nyilvesszejét megszobb lövi, azé legyen Sarolta.

Azok beleegyeztek.

A kitűzött napon egy ijjal és egy nyil-

vesszővel fölfegyverkezve megindultak. — Először a középső lőtt. Kifeszítette a húrt, és a nyilvessző mint a villám hasítá át a levegőt, míg végre ereje lankadni kezdett, s messze szuródott be a földbe.

A legfiatalabbik midőn elpattantotta húrját, a nyilvessző sivitva rohant a légen át, borzasztó messzire lőtte el, annyira, hogy már nem láthatták, hogy hol esik le. Midőn a nyilakat keresni mentek, az öregebbik megtalálta, azonban a másik nem tudta sehogy megtalálni ellőtt nyilvesszójét, s így mivel csak az egyik nyil volt megtalálható, t. i. az öregebbiké, tehát Sarolta is neki íteltetett oda.

Józi azután elbucszott s köpenye segítségével ismét visszament, vagyis visszarepült nejehez.

A legfiatalabbik pedig bújában elment az ellőtt nyilat keresni.

A mint így ment-mendegélt, egyszerre csak egy roppant sziklához ért, melynek közepén nagy meglepetésére a nyil be volt furódva. Nagy örömmel felmászott a sziklára és a nyilat ki akarta venni, azonban a mint hozzányult, bámulatára a szikla megnyílt, és ő egy csigalépcsőt vett észre, mely az üreg mélyébe vezetett; megindult kis habozás után lefelé, kalandszomj által ingereltetve. Mindig lejjebb és lejjebb hatolt, különféle folyosókon ment keresztül, melyeknek falai úgy világítottak, mintha gyémántból lennének; nemsokára csengő hangok üték meg füleit, ő a hang felé vette útját, s nemsokára egy ajtó elé ért, melyet kinyitván, belépett.

Ah, de mit látott itt! Fényt, pompát; a terem falai csupa drágakövekkel voltak kirakva, melyek szokatlan fényvel árasztották el az egész termet; a terem közepén színaranyból készült trón állott, melyen egy tündérszépségű hölgy ült. Körülötte rabszolganők várták parancsát, melynek teljesítését a legnagyobb készséggel látszottak megtenni. A hölgy, kinek fején gyémánt-korona ragyogott, melynek fénye hasonló volt a napéhoz, midőn észrevette a bejöttet, fölkelt s üdvözölte őt.

— Lovag, vártalak! — szólt a hölgy.

— Hogyan? — kérdé álméikodva és mintegy önkénytelenül.

— Ugyebár megfoghatatlannak tűnik

fel az, hogy mint előtted még ismeretlen, vártalak, és te arról semmit sem tudtál? Látod, én téged boldogítani akartalak és ezért én küldtem föl a bűvös almát, a köpenyt és távcsövet, én alkalmaztam nyiladat akkép, hogy ide jöjjön egészen, mert tudtam, hogy annak fölkeresésére fogsz indulni, s ime, nem is csalatkoztam; megtaláltad nyiladat, és ha úgy akarod, nödet is. Én a hegyek tündére vagyok, s úgy hiszem, hogy minden további bemutatásnak ezzel vége szakad.

Még aznap aztán olyan lakodalmat csaptak, a melyet még ember nem élt meg; olyan lakodalom volt ez, a melyet csak a tündérek tudnak tartani

Egy hét mulva meglátogatták mindketten a testvéreket, kik öcsésük szerencsésének szívből örültek s minden jókívánatokkal halmozták el. Szerették őket azután is egymást mindig igazán és hiven, egyik sem irigyelte a másiknak sorsát, hanem békeség- és megelégedésben éltek, ki tudja meddig?

Atyám sirján.

I.

A temetőre is
Leszállt a kikelet:
Vidám madár dalol
Minden sírhant felett . . .
Csak egy sír kivétel.

Pille és méh repül
Minden sírhalomra;
Szép fűszőnyeggel van
Mindenik bevonva . . .
Csak egy sír kivétel.

Minden sírt a tavasz
Ellátott virággal;
Mindenik tündöklök
Arany vidámsággal . . .
Csak egy sír kivétel.

Csak egy sír bús — mert uj —
Nincs füve, virága;
Pille, méh és madár
Csak erre nem szálla . . .
S ez uj sír — atyámé.

II.

Látod-e az égből,
 Hogy sírodnál vagyok,
 S mind a két szememben
 Bánat könye ragyog?
 Látod-e, mint hullok
 Hantjaidnál térdre,
 S imára két kezem
 Mint van összetéve?

Látod-e, miképen
 Ölelem keresztet,
 S erre és porodra
 Könyoim hogy esnek?
 Látod-e, miképen
 Csókolom hamvadat
 És hogyan zokogok
 Mint a bérczi patak?

Látod-e, hogy sujt le
 Engem a fájdalom,
 Mint valami örült
 Zsarnoki hatalom?
 Látod-e, oh atyám,
 A mennyekből mindezt,
 S hogy jobbuljon sorsom,
 Kéred-e az Istent?!...

III.

Oh atyám! e sírba
 Nem csak te vagy zárva:
 Szívemnek is itt van
 Minden boldogsága.

Vigságom s örömem
 Ide van temetve;
 Hullnak is könyeim
 Böven e gyászhelyre.

Minden fényes álmom
 S minden reménységem
 Veled nyugszik, atyám,
 Ott a sírfenéken.

Hitem is, üdvöm is
 El van ásva veled;
 Csak egy maradt élve,
 Csak egy: a szeretet.

Szívem szeretete,
 Oh atyám! teértted
 Nem száll le a sírba
 Soha, míg csak élek.

Sallay Rózsa.

Kukoriczaföldön.

(Képpel.)

Ősz van. A partosabb helyeken — az alföldön hegynek nevezik — szüretelnek, s ma vagy holnap a kukoriczát is felszabadítják már.

Hej! a ki most ott kün lehetne a hosszú pajták mögött elterülő földeken, már mint alföldi kukoriczaföldeken!

Az, kinek bölesőjét erdős, bérczes környéken ringatták s ki méltán hirdeti szépségeit a bükkös hegynek: csodálkozik az alföldi emberen, ki egyhangu síkjának bajait eléje teszi a fenyvesek vadregényes tájának. Ám az alföldi ember is csodálja Petőfivel, ah! de képzete a hegyvölgyet nem járja. Szeme-lelke elfárad a hegymászásban, és csak a pusztáig elkéklő Mátrát szereti, mert neki csalhatlan jövőmondója. Ha „tögyel“, t. i. ha ködös, — az eső bizonyos. Aztán ha magasabbra sem emeli fejét, mint a mily magasból a vakandturást is meglátja: a felhőket átfuró ormon pihentetheti meg szemét. Voltakép a távol hegy bocsátkozik le ő hozzá, hogy — a mint jó öreg fejével gondolja — a tanyásnak tévelygő tekintete megakadjon rajta, különben elveszne a határtalan síkon. Mert még a tiszamenti emberen is megesik néha, hogy felhőnek nézi azt a repce-petrenczét, pedig hát ökor.

No öreg Nebizdrá bácsi, még csak egy éjszaka, egy nap, aztán szanaszét tördelik a kukoriczát, és kijár a kommenczió, ha jól tudom, 25 garas, egy kenyér, meg egy véka csöves tengeri. A nyáron át kötött czirokseprők is csak hoznak valamit a konyhára, s az a kurta pórázra eresztett süldő, mely ékteleneket sivit a kérlelhetlen czövek mellett, karácsonyig nagyot hizik a kommencziós, meg a — böngészett kukoriczán.

Azért, hogy késő ősz van, „genge“ cső is akad még elég, s a Pisti gyerek nagy művészettel süti meg rózsapirosra a dudva

paraszában. Csemegének lesz a szalonna után, melynek rovátkos szeletei görnyedezve serczegnek a hegyes lángon, mialatt vastag csöppekben potyog alá a zsír a tányérnak alátartott széles kenyérdarabra.

A Peták kutya, jóllehet csavarítja orrát a felséges szalonnaszag, neszel, mert gazdája most kapaszkodik fel a táj legmagasabb pontjára — a kunyhó tetejébe, hon-

A nap rég leszállt már. A láthatár éjbe hanyatlik. Megvillantak a pusztá csillagai: a pásztortüzek; mialatt a fiastyuk emelkedik a magány fölé, és ordas juhász-ebek rekedt ugatással feleinek egymásnak tanyáról tanyára, mely hangversenyben természetesen a csösz Peták kutyája is közreműködik. Az ugaron legelésző ökrök kolompja meg-megszakítja a szomszéd ta-

A kukoricezaesős.

nan vaktában elkiáltja magát: „Látlak, gazember!”

Miután Nebizdrá bácsi — így csufolja szegényt a faluban a dévaj fiatalság — elvégezte bölcs körültekintését, leszáll a „messzelátó“-ról, és kezdődik a vacsora. Aztán hogy elvégezte estebédjét, rágyújt a makrapipára, s a tüztől meg-megveresedő bodrokat ereget az őszi szellő szelid lebegésü szárnyára.

nyabeli béres erélyes kifakadásait, mert a „Kengyel“ meg a „Sárkány“ tilalmasba tértek.

Aztán mély csend. Csak a kipányvázott igáslovak csörrentik meg néha-néha békójukat, mialatt szabatos ropogtatással fogyasztják a harmatos füvet.

Egyszerre, néhány ölnyi magasban rebbenve suhan el az alvó fölött egy sötét fellel, melynek előre lövelő foszlánya pana-

szosan meg-megsí. Vadlud-sereg kelt a nádasból, hogy éjnek idején, a vadász fegyverétől menten, folytassa vándor-utját.

Nebizdrá bácsi csak félszemmel aludt, a neszre fölerez, még egyszer felkúszik a kunyhó tetejébe és intőleg belekiáltja az éjszakába: „Látlak, gazember!”

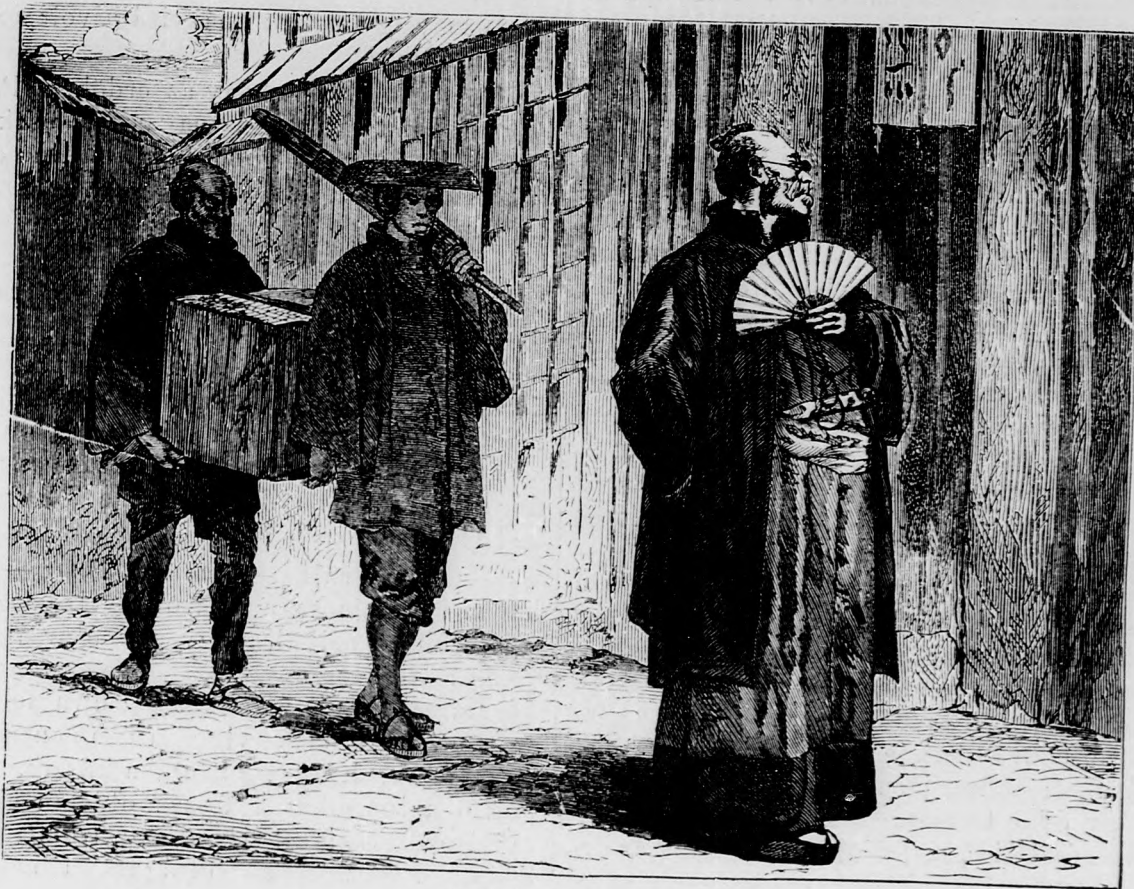
Aztán mélységes álmhozó csend. Csak a kukoricza-erdő levelei zizegnek-susognak s rózsaszín álmat hajtanak át a Pisti gyerekek hétéves szívére; rózsaszín álmat piros

Az orvosok Japánban.

(Képpel.)

A hol emberek laknak, ott a különféle betegségek sem hiányzanak, s a hol betegség létezik, ott orvosok is vannak; e szerint a népes Japánban sincsenek szükében az orvosoknak, kik különösen nagy számmal találhatók a birodalmi fővárosban, Jedóban.

Azon orvosok, kik a császári udvarnál

Japáni orvos.

kukoriczáról, pirított szalonnáról, s talán még pirosnyelű bieskáról is, melylyel második kapálás óta biztatja édes atyja.

Az idei termésből tán még egy — piros táblás olvasókönyv is ki fog kerülni. Vegye meg kee, Nebizdrá bácsi, annak a Pisti gyerekeknek.

Forgó J.

vannak beosztva és fizetve, a hattamoto-k osztályába tartoznak, két kardot hordanak, fejüket beretválják, s többé-kevésbé kitünő állást foglalnak el, mely szerint őket két külön osztályba lehet sorozni. Az első osztály azokat foglalja magában, kik a palotán kívül nem működhetnek; ezek az udvartól huzzák tiszteletdíjukat, mely fejenként 15 — 20,000 frankra megy. A második osztálybeli orvosok, ugynevezett egészségügyi tiszték, s háboru idejében a hadsere-

get kísérik; fizetésök 10,000 frank, s ha nincsenek szolgálatban, akkor rokonaikat is gyógyíthatják. Mind az első, mind a második osztálybeli orvosokat a császári kormány nevezi ki.

A tulajdonképeni gyakorló, vagyis harmadosztályu orvosok a polgárság rétegeiből kerülnek ki. Nagyobb részök néhány évig a kiotoi (Kioto Japán régi fővárosa) vagy a yeddo-i egyetemen tanult; de olyanok is vannak, a kik oly családból származnak, melynél az orvosi állás apáról fiura száll, s ezek aztán egyáltalában nem tanulnak sehol semmit, csak a szülői háznál.

A japáni gyakorló orvosokat szigoru öltözetükről, kimért lépteikről könnyen meg lehet ismerni. Ámbár polgári származásuk nem engedi meg nekik a két kard hurezolását, de ők mégis ki tudják játszani ezt a tilalmat. Ugyanis bő öltönyük redői alatt egy csinos kis kardot akasztanak övükre; ez a kard oly piczike, hogy még akkor sem igen tűnnék fel, ha úgy el nem volna rejtve, de mindegy, azért mégis ott van! Ezenkívül egy orvos sem mutatná magát az utcán a nélkül, hogy egy vagy két szolga ne kísérene, ki gyógyszerét és eszközeit hordja utána.

Japánban az orvosok nagy tiszteletben és becsülésben állnak, s ezt meg is érdemlik. Mert daczára annak, hogy betegeiktől (az év végén) rendszeren csak nagyon csekély tiszteletdíjban részesülnek, mégis egész önzetlenül és lelkiismeretesen végzik hivatásukat; ehhez járul még a buvárkodási vágy és a természetnek figyelmes vizsgálása, észlelése, melylyel szintén csak az orvosi tudománynak, és így közvetve a szenvedő emberiségnek akarnak használni.

Megjegyezzük még, hogy a japáni gyógyszerek egész Kelet-Ázsiában, de különösen Chinában elismert jóságuk és igen keresettek.

Peti és Marczí.

— Bohókás történet. —

Közli: Rosenmayer Lajos.

Peti és Marczí — két testvér, — meg a veres Jankó híres gyerekek voltak a maguk idejében; nem volt az a csiny, mit véghez

ne vittek volna, s midőn felnőttek, a csinytevési hajlam is nőtt velök, úgy hogy a három czimborából három furfangos család és tolvaj lett. Ők nem raboltak, hanem csak éjjel oládkodtak a tyukketreczek körül, s ha alkalom nyílt, a konyhákat, kamrákat, és pinczéket is meglátogatták, a vásárokon pedig ők jutottak legolesőbban mindenhez. Ha pedig nem volt mit lopni, mindenféle furfangos fogásokban gyakorolták magukat, hogy annál ügyesebbek legyenek mesterségökben.

Bizony gyönyörű mákvirág volt ez a három ficzkó!

Történt egyszer, hogy az erdőben Peti egy madarat látott egy magas fán fészken ülni, s bölesen ezt gondolá magában: ennek bizonyára tojása is van, — és így szólt társaihoz:

— Ki teszi meg azt, hogy ama fészekből a tojást kiszedi, a nélkül, hogy a rajta ülő madár észrevevén?

Marczi minden szó nélkül felmászott a fára, mint a macska, lassan, ovatosan közelgett a fészekhez, ennek alján lyukat vájt s a tojásokat egymásután kiszedte a madár alól; aztán a nyílást betömte és leereszkedett társaihoz.

— Ez sikerült, — mondá Peti; — de hát ki tudná most a tojásokat visszatenni a fészekbe, a nélkül, hogy a madár észrevevén?

Marczi erre is vállalkozott; újra felmászott a fára, s nagy vigyázatában nem is vette észre, hogy Peti utána kúszik, — s míg ő a tojásokat a fészek oldalán ejtett nyíláson lassankint visszalopta, azalatt Peti lelopta Marcziról a nadrágot, a nélkül, hogy az észrevette volna e csinyt.

Erre nagy nevetés támadt, s Marczí egész önmegadással felkiáltott:

— Peti öcsém, te vagy a mester, mert még a tolvajt is meg tudod lopni.

A veres Jankó pedig nagyot fohászodva, így szólt:

— Már látom, hogy köztetek nincs maradásom; én nem vagyok olyan ügyes, mint ti, s ha valami baj érne minket, én lennék az első áldozat.

És csakugyan bucsut vett czimboráitól, hazament falujába, szorgalmas munkás

ember lett, s nemsokára megházasodván, elégedetten élt nejével.

Marci és Peti pedig összekóborolták az egész környéket, s miután egy vásáron két csikót loptak, fölkeresték a veres Jankót, hogy megkérdezzék, hogyan megy dolga, de meg azért is, hogy a pandurok üldözése elől megvonják magukat.

Jankó éppen aznap ölt le egy fiatal sertést, s élvén a gyanúörrel, midőn a két czimbora estefelé eltávozott, így szólt feleségéhez:

— Asszony, a sertést a konyhába viszem és letakarom a teknővel, mert különben holnap már nem lesz a miénk.

Éjjel csakugyan visszajött Marci és Peti, a vályogfalon lyukat vájtak, bemásztak, de a sertést nem találták meg. Jankó meghallván a zörejt, kiment a pitvarba, hogy utána nézzen; de ezalatt Peti belopózott a sötét szobába s Jankó hangját utánozva mondá:

— Asszony, a sertés nincs a kamrában.

Az asszony azt hívén, hogy férje szól hozzá, ezt felelé:

— Ugyan mit fecsegsz; hát nem magad vitted a konyhába a teknő alá?

— Vagy úgy, — mondá Peti, s kimenvén a konyhába, a fiatal sertést a vállára vetette és elsietett.

Midőn Jankó visszajött a házba, belebotlott az üres teknőbe.

— Jaj, a sertést mégis elvitték azok a tolvajok! — kiáltott fel ijedten, hanem valamit gondolván, Peti után szaladt, s miután közel ért hozzá, Marci hangját utánozva így szólt hozzá:

— Öcsém, hadd vigyem most én a sertést, te már fáradt lehetsz.

Peti át is adta neki a terhet, mondván, hogy ő előre siet az erdőbe, ott tüzet gyújt, csak hozza oda a sertést. Jankó pedig kisértatva megfordult, s örömmel hazavitte sertését.

Egy idő múlva Marci is az erdőbe jutott s a tűz mellett ott találta öcsését, ki rá kiáltott:

— Ejnye de soká hozod! No csak lássunk hozzá a pecsenyésítéshez!

— Én hozom? — kérde Marci bámulva; — hiszen te indultál el velem.

Igy aztán kisült, hogy bizony az ello-

pott sertés szépen hazasétált, s minden fáradságuk kárba veszett.

Jankó hazaérve, azonnal tüzet rakott, s a sertést feldarabolta, nehogy vendégei visszatérvén, azt mégis ellopják. Hanem mikor a munkával készen lett, a fáradság meg az álom erőt vett rajta, s a sarokban elkezdett hortyogni. Ezalatt a kéményből egy kampós rud ereszkedett alá s a legszebb szalonna-oldalt felhuzta, azután pedig a többi részeket is egymásután felszedte, úgy hogy mire az asszony felkölté hortyogó urát, az asztal üres volt, s ők is hiába rakták meg a tüzet.

Jankó és felesége most elkezdett busulni, de midőn legjobban bánkódtak, kinyílt az ajtó s belépett a két testvér, magukkal hozván a feldarabolt sertést, nevetve mondván:

— Tromfra tromfot!

És most hozzáláttak a sütéshez-főzéshez, vígan voltak egész reggelig. A vigság azonban szomorúsággal végződött, mert midőn reggel Marci és Peti távozni akart, a vásár óta nyomukban levő pandurok elesípték őket és bevitték a vármegye házába, annak is a fenekére, — ott ültek aztán vagy fél-estendeig.

Midőn Marci és Peti a tömlőzből kiszabadultak, ez utóbbi így szólt bátyjához:

— Bátyám, látogassuk meg a veres Jankót, mert még azt fogja gondolni, hogy örökké a kóterben ülünk.

— Tréfáljuk meg, — mondá Marci, — vajjon ránk ismer-e?

Nemsokára kapott is Jankó egy aláírás nélküli levelet, mely így hangzott:

„Veres Jankó, vigyázz az éjjel! mert két tolvaj fogadott, hogy az egyik kilopja feleséged ágyából a lepedőt, a nélkül, hogy azt megakadályozhatnád.“

— Ez aztán szép két hunczut, — nevetett Jankó; — az egyik fogad, hogy a lepedőt ellopja, a másik meg tudósít arról, hogy a fogadást megnyerhesse! Ha nem tudnám bizonyosan, hogy Peti és Marci a vármegye kenyerét eszik, azt hinném, hogy ők ezek.

Éjjel csakugyan megérkezett a két jó madár. Peti létrát támasztott az ablakhoz, úgy hogy Jankó meghallhassa, aztán felmászott, de maga előtt egy szalmával kitömött s kalappal ellátott bábót tartott. Mi-

dön Jankó a szobában a zörejt meghallotta, lassan fölkel, s midőn a szalma-embert ide-oda mozogni látta, hirtelen kinyitotta az ablakot s a fejszével nagyot ütött a kappra. Peti feljajgatott s elejté a bábót.

Midőn Jankó a kiáltást hallá, mely után minden elesenedett, ijedten így szólt feleségéhez:

— Asszony, úgy látszik, a dolog nagyon rosszul ütött ki; kimegyek s megnézem, mi történt.

Ezalatt Marci az ajtóhoz lopózott, s midőn a Jankó kiment, a szobába lépett s Jankó hangját utánozva így szólt:

— Asszony, a dolog igen rosszul áll, azt az embert agyonütöttem, s gondold csak, ő szomszédunk fia; add ide hamar a lepedődet, hadd vigyem a holttestet az erdőbe, mert különben tömlöczbe jutunk.

Alig hogy a Jankónak vélt Marci kisetett a lepedővel, az igazi Jankó lépett be, boszusan mondva:

— Na ugyan rászedtek! Képzeld csak, azon ember, kit agyonütöttnek hittem, szalmából van.

De midőn most felesége a lepedőt kérte vissza, Jankó átlátta az egész családságot s felkiáltott:

— Oh ti akasztanivalók! Bizonyosan Marci és Peti volt itt, és senki más.

Marci pedig hazatértökör így szólott öcséséhez:

— De most már hagyjunk fel eddigi életmódunkkal. Utoljára is a vármegyeház fenekén minden rossz, a mit az ember kap, s a kis ablak sűrű rostélyán keresztül nézni az eget nagyon kellemetlen.

Hanem Peti nem követte bátyja példáját, ki ezentul becsületes ember lett; Peti azt mondá, hogy nem hagy fel vele, a mig csak meg nem szoritják.

Egy alkalommal Peti szomorun ült egy koresmában, azon gondolkozva, hogyan hagyta el őt először a veres Jankó, azután a bátyja, úgy hogy most egymagára maradt. Mig így töprenkedett, a koresmában levő vendégek ittak-ettek, s az egyik ezt mondá:

— Tudjátok-e, hogy a híres Peti a környéken tartózkodik, s hogy holnap az egész rendőrség nyomozni fogja?

De a másik felelé:

— Hisz az nem lehet igaz, mert Peti bátyjával együtt a vármegye tömlöczében ül.

Mig ezek így beszélgettek, megérkezett a szomszédbeli gazdag molnár is, a ki midőn Peti felől hallott beszélni, így szólott:

— Oly sokat hallottam már róla, hogy bizony személyesen is szeretném ismerni.

— Vigyázzon, — mondá egy vendég, — hogy ne lássa meg nagyon is hamar, mert híre jár, hogy a közeli erdőben tartózkodik.

— Ej mit neken ez az erdő; ha találkoznám is vele, legfőlebb megsarkantyuzom jó paripámat.

Miután Peti ezeket hallotta, kifizette tartozását és távozott.

A molnár később szintén hazafelé indult s midőn az erdőbe ért, egy fa alatt egy összezsugorodott lábu embert látott ülni, ki ekkép rimánkodott:

— Legyen irgalmas egy sánta koldus iránt! Két ittas ember elvette mankómat s feldobta arra a fára, úgy hogy most nem bírok tovább menni, ha csak kegyelmed nem könyörül rajtam: oh kérem, vegye le mankómat!

A molnár megállítá lovát, s mint-hogy a bokrok miatt nem mehetett lóháton a fához, leszállt; de midőn a fához ment, hogy a mankót levegye, — a sánta koldus lába egyszerre kiegyenesedett, a lóra vetette magát, s tova nyargalva ezt kiáltá a molnárnak:

— Ne boszankodjék a gyaloglásért; nekem sietősebb az utam. S ha hazaér, köszöntse nejét a híres Peti nevében!

Azonban midőn a malomhoz ért, leszállt a lóról, s ezt odakötvén a sövényhez, gyalog folytatta útját a határszéli helység felé, hol már minden utca-sarkon nyomozó levelek voltak kifüggesztve.

Midőn őt itt az őrség megállította, hogy ki lenne? így szólt:

— Tudtok-e lengyelül?

Az őr azt mondá, hogy bizony lengyelül nem tud.

— Ha úgy áll a dolog, — mondá Peti, — akkor nem tudunk egymással eligazodni; de hát nincs itt valaki a határon, a ki lengyelül tudna?

Az őrség tudósítá a kapuört, hogy va

lami lengyel van itt, a kivel senki sem tud beszélni. A kapuőr eljött ugyan, de előre mentegeté magát, hogy ő sem tud lengyelül, — hanem csak tessék békével tovább utazni.

Igy a furfangos Peti szerencsésen átjutott a határon, hol már mentt vala az üldözéstől, — s miután nem akart a vízre járó korsó sorsára jutni, mely végre is eltörök: ő is jobbulást fogadott magában és szolgálatba lépett, s tán még most is él, ha meg nem halt.

Tánczos Lenke.

Rege.

Kletke után: Körösy László.

Lenke egykor igen jámbor leánya volt, de ennek az ideje már rég elmúlt.

A rossz barátok megrontották jámborságát, s ő könnyelmű és hiu lón. Valahányszor a városból hazatért, mindig új csecsebecsékkel büszkélkedett.

A multságok alkalmával Lenke vitte a főszerepet, de legjobban kedvelte a tánczot, és a cigányok alig huzhatták kedvére a nótát.

Tudta ám ő azt nagyon is jól, hogy szépen tánczol, és hogy szépsége leköti a legények figyelmét.

Ah! hányszor zokogott Lenke édes anyja, midőn leányának tanácsokat adott, és a könnyelmű leány még csak nem is figyelt az oktató szavakra.

Nemsokára megérkezett a bucsu.

Ekkor Lenke édes anyja annyira megbetegedett, hogy föl nem kelhetett többé.

Lenke megígérte anyjának, hogy mindig mellette fog maradni és nem lépi át a küszöböt, de alig szunnyadt el az öreg asszony, huss, ill a berek nád a kert, Lenke elfutott.

Ma ugyancsak lesz ám táncz, olyan, hogy hét vármegyére is elszól. Már hogy is hiányozhatnék innét Lenke?

Midőn anyjától eltávozik, a szomszédnőhöz ment és megkérte, hogy vegye ápolás alá édes anyját, és azután mint a szél a táncz terére rohant.

A fiatal legények a „falu gyöngyét“ vig felkiáltással fogadták.

— A szép tánczos Lenke jön! — mon-

dották, és azután az egyik korból ki s a másikba forgott, mert ma mindenki tánczolni kívánt vele.

Ő senkit sem utasított el, hanem mindenkivel tánczolt.

A mint Lenke elfáradtam egy félreeső padra ült, az öreg szomszédasszonyt látta maga előtt, ki szomoruan így szólt:

— Lenke, kérlek, jer, édes anyád nagyon rosszul van! . . .

De ebben a pillanatban új tánczos érkezett.

Lenke vele röpiült és alig mondhatta még ki e szavakat:

— Mindjárt jövök!

Midőn Lenke fáradtan újra az előbbi padra ült, a szomszédnővel találkozott, ki még mindig reája várakozék.

Lenke az aggodó nőhöz fordult és így szólt:

— Menjen csak előre kegyelmed, már én is jövök.

„Csak egyetlenegy tánczot még,
Aztán pedig haza mennék.“

— Oh! Lenke, Lenke! — mondá szomoruan az öreg asszony, és búsan távozik.

Lenke új tánczosát senki sem ismerte. Olyan fekete haja volt, mint a holló szárnya, szemei barnák voltak és arcza — halavány.

Kétségkívül ő volt a legjobb tánczos.

Midőn Lenkét magával vitte, a fürge leány majd felkiáltott örömeiben. Ilyen jó tánczossal még sohasem tánczolt.

A zenészek annyira fel voltak lelkesedve, hogy a legpontosabb ütemben zengett a víg nóta.

Rövid idő múlva Lenke ismét a bús szomszédnővel találkozott.

Az öreg nő halkán ezt rebegé Lenkének:

— Azt Istenért, siess, édes anyád haloklik! . . .

Lenke megijedt és már nem is akart tánczolni. De a tánczos megjelenése új vídamságra keltette, s Lenke így szólott az öreg asszonynak:

— Siessen csak édes szomszédnőm, én már jövök.

Jó tánczosom kért föl imént,
Aztán megyek haza tüstént . . .

— Oh! Lenke, Lenke, mit mivelsz?!

— mondá sirva a jó szomszédnő, és fenyegetve fölemelé kezét. — Lenke, meglásd, megver az Isten! . . .

Lenke holthalthánynya lön e borzasztó hirre, de csakhamar újra kipirult az arca és ő könnyelműen mindent elfeledett.

Lenke csak tovább tánczolt.

Alig pihente ki magát a meggondolatlan leány, a fáradhatatlan tánczos már mellette állott, a zene újra megszólalt, és Lenke mint a vihartól ragadtatva a tánczoló köze rohant.

Nem hallott, nem látott, úgy ragadta őt a szilaj ismeretlen tánczos.

Később újra megjelent a szomszédnő és kitárta szive keservét. Elmondá, hogy Lenke nem akart hazajönni haldokló anyjához, a ki nem is láthatta őt és végső áldását sem adhatta reá.

És most mindnyájan iszonynyal és gyűlölettel fordultak el a könnyelmű és gonosz leánytól.

Még csak ő maga tánczolt. A többiek rég abba hagyták a tánczot.

A nap már lenyugodott. Az erdők fáira fehér ködlepél nehezédék. Az erdő lombjai közül pedig nyájasan jelent meg a mosolygó hold.

— Gyorsabban! — kiáltá az ismeretlen a zenészekre, kik a félelem miatt, melyet bennük az ismeretlen szilaj tánczos keltett, nem merték a zenét félbeszakítani.

Ekkor Lenke bágyadtan a földre zuhant és ezt pihegé:

— Most már elég lesz! . . .

— Elég? Elég?! — kacagá a vad tánczos. — Még csak most kezdődik a java! . . .

Ezalatt az eszméletlen leányt újra felragadta, ki magához tért.

— Oh irgalom! rebegé a leány.

A körülállók rettegni kezdettek.

De most a tánczos kiragadta őt a bekerített helyről és rohant vele az — erdőbe.

Lenke halálos félelmében irgalomért és segítségért esedezett, de már néhány pillanat múlva a rohanó pár az erdő homályában tűnt el.

Az egész falut fellázítá ez eset.

Valamennyi fiatal és öreg ember, fályakkal ellátva és fejszékkel fölfegyver-

kezve, az erdőbe ment és Lenkét keresni kezdték.

Sokáig, nagyon sokáig keresték, de hasztalanul.

Végre az erdő mélyében, mintegy három óra járásnyira egy összezuzott emberi alakra találtak, mely egy halmon feküdt.

Ruhája az erdő tüskéitől össze-vissza volt szaggatva.

Ez az összeronesolt holttetem Lenke volt . . .

Szép arca vérrel volt boritva, és karjai el voltak törve.

A falusiak mélyen meg valának hatva.

Azután ágakból gyászpadot készítettek és az összeronesolt hullát azon hozták haza.

Ezóta a kis faluban csak keveset és ovatosan tánczoltak a leánykák, és ha valamelyik engedetlen volt, úgy anyja fenyegetve csak azt mondá: „Emlékezzél tánczos Lenkére!”

A Vissza.

Szülőföldemen (Vizakna, Erdélyben,) kis patak foly keresztül.

E patak eredetét így adja elő a népmonda:

Azon a helyen, hol most e patak vidám habjai csergedeznek, melyekben játszi halacsok lejtnek: hajdan virágzó rétek és aranyló vetések terültek.

Egy meleg nyári napon, midőn az emberek mezei munkával valának elfoglalva, hirtelen sötétre borult az ég s a hegyek közt borzasztó felhőszakadás zuhogott le; az alárohánó vizár pár perc alatt előzönlé a rétet és a szántóföldeket, irtóztató rohamában magával sodorva mindent, a mi utjába akadott: a fáradsággal összerakott szénaboglyákat, a gabnakereszteket s a gyökerestül kimosott fákat.

A kétségbeesett emberek ekkor magukon kívül kiálták: „Vissza! vissza!” — mintha a bőszáradatot megállítani akarnák utjában. Ánde az érzéketlen hullámok nem hajoltak az emberi szóra, s feltartóztatlanul tovább rohantak, magukkal vive az emberek fáradságának gyümölcseit s hátrahagyván a töméntelen kárt.

Az áradat nemsokára lezajlott, hanem a rohanó vizár által ekkor ásott mederben

egy csermely kezdett folydogálni s folydogál ma is, a Vissza, — mely nevét ama borzasztó napon felhangzott rémkiáltástól nyere.

De vize jelenleg csekély, s csak a tavasz ébredésekor válik jelentékenyebbé.

Ifj. Timár Károly.

— **Tóth József** — kinek munkáit a magyar ifjuság érdeklél s kedvteliséssel olvasgatja ország-szerte — befejezte már „A kalászszedő regg asszony fiait“ ezimű rendkívül érdekesítő, kalandos regényét (miro előbb már felhivtuk olvasóink figyelmét), s bátran elmondhatjuk, hogy oly mulattató olvasmány, melyet nehezen tesz le addig az olvasó, míg a végére nem ér. Tele van érdekesítő eseményekkel, szárazföldi és tengeri utazásokkal, mindenki által érthető és élvezhető nyelven s szép leírásokkal, melyekből országot-világot, ismeretlen nemzeteket és szokásokat tanulhat meg az ifju olvasó. Ára e munkának mégis csak 60 kr. s e mellett a ki Tóth J. e legújabb s most sajtó alá rendezett munkájaért a 60 krt beküldi, a szerző előbbi munkáit teteme-, sen leszállított áron kapja meg, u. m. „Kis regélő ifjusági beszédek“ 60 krért (bolti ára 1 frt), „Gyöngyvirág tündéréi“ (tündérrege) 30 krért (bolti ára 60 kr.), tehát 1 frt 50 krért 3 kötet érdekes munkát. Ugyancsak Tóth József által is megrendelhető „A nagyapó olbeszélései“ (irta Tóth József), szines képekkel, kemény kötésben 1 frt 40 kr. E munkákat melegen ajánljuk szünidei hasznos olvasmányul szorgalmas és kedvelt munkatársunk ifju barátai, barátnői s az ifjusági olvasókörök figyelmébe s pártolásába, mert a munka csak akkor jelenik meg, ha már előre is jelentkeznek előfizetők lapunk részéről, hova szerző legtöbbit ír (A fehér ember, A kis Náci, Zefirke a szellőkirály, stb). Az előfizetési pénzek az uj, valamint a régebbi munkákra Budapest, Sándor-utca 20 sz. II. em. 17 ajtó intézendők, legezlszerűbben 5 kros utalvánnyal. Utánvételi megrendelések is elfogadtatnak. Még egyszer a legmelegebben ajánljuk!

Egyveleg.

— **Bismarck herceg**, a német birodalmi kancellár, jelenleg Kissingen fürdőben tartózkodik, hol igen egyszerűen él s naponkint hosszabb sétákat szokott tenni. Így nemrég déli 1 órakor egymaga kísértalt egy rétre, hol a munkások éppen kaszáltak. Bismarck az egyik paraszttól el kérte a kaszát, nekiállt s pár rendet ő is lekaszált a többivel. A parasztok nem győzték bámulni, hogy ez az ur milyen jól érti az ő mesterségüket, s midőn visszaadta a kaszát, ennek tulajdonosa

így szólt: „Kegyelmed derék paraszt; én már negyven éve forgatom a kaszát, de még sem tudom jobban, mint kegyelmed.“ Bismarck mosolyogva felelé: „Hja, a mihez én kezdek, azt alaposan szoktam végezni,“ — aztán egy hatalmas kézszorítással elbucszott. — Egy fürdővendég távolról szemtanuja volt e jelenetnek, s midőn a herceg távozott, odasielt és kérdé a paraszttól: tudja-e, kivel beszélt? Az persze nem tudta. Midőn most a fürdővendég megmondá, hogy az Bismarck herceg volt, a pór felkiáltott: „Thyü! most már nincs az a pénz, a miért kaszámat eladnám! „E hercegi kaszálás hiro csakhamar elterjedt a vendégek közt, s azonnal sokan kimentek a helyszínére; kivált az angolok különösen megbámulták a rétet, a füvet, a szerencsés parasztot és a kaszát, melyért tüstént mesés összegeket ígértek, hanem a paraszt semmi áron sem adta el. A rétet aztán elnevezték Bismarck-rétnek, s talán ott még Bismarck szobrát is felállítják, kaszával kezében.

— **Elsülyedt község.** Oláhországban mult hó 15. és 16-dika közti éjen a Romnicu Volcei megye olti járásához tartozó Dezsoj nevű község háromölnyi mélységbe sülyedt. Emberélet nem esett áldozatul, mert a lakosok már három nap előtt elmenekültek, megborzadván a föld mélyéből felhangzó iszonyu süvöltéstől. Csodálatos, írja egy oláhországi lap, hogy a házak nagyobb része épen maradt.

— **Egy ügyvéd végrendelete.** Egy angol ügyvéd minden vagyonát egy tébolydának hagyományozta. „Visszaadom — ugymond végrendeletében — a bolondoknak, a mit a bolondoknak, t. i. a perlekedőknek köszönhetek“.

— **Egy fősvény és az orvos.** Egy párisi híres orvos furcsa esel által szabadult meg egy gazdag fősvénytől, ki az utcán, minden fizetés nélkül akarta tanácsát kikérni. „Hol érez legnagyobb fájdalmakat?“ — kérdé az orvos. — „A gyomromban.“ — „Hadd vizsgáljam meg; fogja be szeméit!“ — A fősvény úgy tett, a mint az orvos parancsolá. — „Mutassa a nyelvét!“ — A fősvény kinyújtotta. — „No most nyugodtan maradjon így, hogy baját kikémlélhessem.“ — Midőn a fősvény körülbelül egy negyedóra mulva szeméit kinyitotta, egész csoport utcai gyermek állott körülötte, s kevésbe mult, hogy a tébolydába nem szállították, mivel különös magaviseletét mindenki elmezavarnak tartotta. A furfangos orvos akkor természetesen már messze járt.

Adomák.

— **Huszármondás.** „Csunya háboru volt biz az, uram, — kiált fel beszéd közben a huszár; — egykor elfogyott a húsunk és lóhusra szorultunk. Úram: három lovat ettem ki magam alól!

— **A cigány kérése.** Beállit egyszer a cigány a tisztelendő urhoz, ha megsegítené valami enivalóval.

— Hát mi kell, more? — kérdi a tisztelendő, — mit szeretnél jobban: egy kis kenyeret, vagy egy kis zsirozót?

— Legjobb lenne, ha zsiros kenyeret adna főttisztelendő uram, — válaszolt a cigány, — hanem nem olyan kicsit, mint a hogy mondotta.

Talányok.

- 1) **Hönigsfeld Vilmostól.**
6. 4. 5. 1. Egy oly növény, mely a gabnaneműekhez tartozik.
9. 8. 4. 5. 1. Ez meg annak megőrlése alkalmával származik.
7. 8. 4. A régi időkben reánk marad egy ősi szokás, Melynél soha nem marad el a jókedv és vigadás.
4. 3. 2. Barna folyami állat, mely piros lesz, ha megfőzik,
És addig, míg életben van, rendesen hátra mászik.
5. 6. 5. 1. A római egyház feje s a papok legfőbbike.
4. 8. 9. 1. Ez a Phaedrus meséiben a ravaszság jelképe.
9. 8. 4. Az erőre és az észre nagy befolyást gyakorol.
4. 2. 3. 5. Tüzelvén a víz alá, ez úgy származik, ha leforr.
1. 2. 3. 5. 6. A gyémánt megmérésénél vétetik ez egységül.
1—9. Egy hegység, mely szép hazánkat északról veszi körül.

- 2) **Dobay Lajostól.**
8. 2. 3. Világosság terjesztője,
Szembe nézni bajos vele.
5. 7. Nagyon hasznos házi állat.
5. 7. 3. Tiltja a tizparancsolat.
4. 8. Bádogos nem kerülheti.
2. 3. 2. Öt nagy tisztelet illeti.
4. 5. 5. 7. A szabónak egy szerszáma.
5. 6. 4. Egy név, de csak férfi bírja.
3. 2. 5. 2. Kő, a melyet felhasználnak.
2. 8. 1. 2. Sok nőt ezen néven hívnak.
2. 5. 2. 3. Minden épület kezdete.
3. 2. 3. Az igazság hirdetője.
5. 6. 8. Növény; öltöny lesz belőle.
3. 6. 8. 1. 2. Papirosra írnak vele.
1. 7. 6. Ő látta a legtöbb vizet.
8. 2. 3. 5. 4. 3. 4. A rest embert így nevezed.
1—8. Hires uralkodó neve,
Ki hazáját hön szerette.

Takács Ferencztől.

3) **S m y** | 4) **ből L Sz A**

- 5) **Hász Bélától:**
11. 15. 4. 2. 10. A magyarok ős fejedelme ő vala.
1. 2. 3. Ezen állat e honból majd kihala.
9. 8. 11. 12. Bátor nép vala hajdan.
8. 11. 12. Kevés van már e honban.
8. 11. 12. 12. A leányok kötelessége.
4. 14. 6. A méhecskéknak készítménye.
4. 5. 15. 16. Ilyen szokott lenni sok kút.
10. 11. 12. 2. 10. Ilyen, kellemetlen rossz út.
1. 3. 2. Nem láthatás ám illet nyáron.
8. 9. 10. 11. 12. Sok embert hoz össze nagyon.
1—16. Egy alföldi város az egész,
Vala itt hódtonya nem kevés.

- 6) **Szöllősy Lászlótól.**
5. 1. 5. Ki-ki arra törekedjék,
Hogy benne ez soh'se lakjék;
Mert megvetés, rá sem nézés
Ily emberre a büntetés.
3. 4. 2. 5. Vannak olyanok, kik, hogy ha hallják, félnek,
Nem tudván az okát ezen tüneménynek.
- 1—5. Mese, rege főszemélye,
Nem látta bár őt még senki:
Mégis köznép hiedelme,
Hogy éjszaka földből jó ki.
Müvelt ember véleménye:
Rosz ember testesítése.

Megfejtési határidő: augusztus hó 25-dike.

— **Hibaigazítás.** A lapunk 28 dik számában közölt „Vizsga után“ czimü versbe egy értelemzavaró sajtóhiba csuszott; ugyanis a negyedik versszak első sora e helyett: „Minden tervünk, minden gondunk“ — így olvasandó: Minden terhünk, minden gondunk“ sat.

TARTALOM.

Egy este Horkay bácsinál. — Búcsú. — A nyár. — A három testvér. (Tündérmese.) — Atyám sírján. — Kukoricaföldön. (Képpel.) — Az orvosok Japánban. (Képpel.) — Peti és Marzi (Bohókás történet.) — Táncczos Lenke. (Rege.) — A Vissza. — Tóth József. — Egyveleg. — Adomák. — Talányok. — Hibaigazítás.

Felelős szerkesztő: **K. Beniczky Irma.**

Kiadja és nyomatja: **Franklin-társulat** magyar irodalmi intézet és könyvnyomda. Budapesten (egyetem-utca 4. sz.)